

29 maart 2016

Betreft: AO Preventie 31 maart 2016

Geachte commissieleden,

Uit de beantwoording van de Kamervragen van het lid Dik-Faber (CU) over het bericht 'Marketing kunstvoeding bedreigt borstvoeding' (2016Z04245) blijkt dat de minister opsomt wat er in Nederland aan regelgeving is voor advertenties en etikettering van kunstmatige zuigelingenvoeding (antwoord op vraag 5). Dat dit ontoereikend is om borstvoeding adequaat te beschermen, wordt in de beantwoording buiten beschouwing gelaten. Dat is een gemiste kans. **We vragen u om tijdens het AO Preventie op 31 maart a.s. aan de minister te vragen hoe zij ervoor zorg wil dragen dat (aanstaande) ouders en zorgverleners niet langer worden blootgesteld aan reclame van kunstmatige zuigelingenvoeding.**

In de beantwoording van vraag 4 constateert de minister dat er in Nederland GEEN onderzoek wordt gedaan naar de invloed van marketing op het geven van borstvoeding, terwijl daar reden genoeg voor is. **Middels deze brief vragen we u om tijdens het AO erop aan te dringen hier een onderzoek naar te starten.**

Overtreding van de regels komt veel voor en zelfregulering door het bedrijfsleven is niet afdoende om dit tegen te gaan. Veel voorkomende overtredingen van de Warenwet zouden voor de minister reden moeten zijn om over te gaan tot sancties door de NVWA en het overnemen van de WHO-Gedragscode in de Nederlandse wetgeving. De beantwoording van vraag 6 laat in het midden hoe de minister hierover denkt. De huidige Nederlandse regels zijn gebaseerd op de Europese regels over zuigelingenvoeding. Het staat iedere lidstaat vrij deze aan te scherpen. Het veelvuldig voorkomen van overtredingen en het bewijs dat marketing nadelig is voor de borstvoedingscijfers, zijn argumenten om de inhoud van de WHO-Code over te nemen in Nederlandse wet- en regelgeving. **We vragen u de minister aan te raden de WHO-code over te nemen in de Nederlandse wetgeving.**

Voor nadere toelichting leest u pagina 2 en 3 en voor aanvullende vragen kunt u Stichting Babyvoeding per mail benaderen: info@stichtingbabyvoeding.nl en via voorzitter@stichtingbabyvoeding.nl

Bij voorbaat hartelijk dank,

Anke Tijtsma, voorzitter Stichting Babyvoeding

P.s. deze brief sluit aan op het schrijven dat u vorige week ontving van de Landelijke Borstvoedingsraad (LBR).

Nadere TOELICHTING:

Het in de medische wereld toonaangevende wetenschappelijke tijdschrift The Lancet heeft recentelijk een hele uitgave gewijd aan onderzoeken over borstvoeding en de gezondheidsvoordelen van het krijgen en geven van borstvoeding. <http://www.thelancet.com/series/breastfeeding>

Het geven van kunstvoeding aan baby's kost wereldwijd jaarlijks de levens van 823.000 baby's en 20.000 moeders. Het geven van borstvoeding zou een besparing van ongeveer 275 miljard euro aan zorgkosten op kunnen leveren. Dit was jaren geleden ook al bekend. Waarom is er dan zo weinig voortgang geboekt?

"Marketing heeft kunstvoeding tot het normale voedsel voor baby's gemaakt."¹ En de reclame van kunstvoeding voor zuigelingen bedreigt het geven van borstvoeding, zeggen de onderzoekers in The Lancet. Veel overheden bieden slechte voorlichting en creëren weinig tot geen stimulerende maatregelen. Ook beïnvloedt de agressieve reclamepolitiek van producenten van zuigelingenvoeding veel vrouwen om borstvoeding te (blijven) geven.

In Nederland houdt de NVWA toezicht op de Warenwet Zuigelingenvoeding. Dat deze autoriteit onlangs zelf concludeert dat dit ontoereikend is, lijkt de minister in haar beantwoording niet te erkennen. De NVWA deed onderzoek en stelt in oktober 2015 dat etiketten van opvolgmelk- en peutermelkproducten vaak niet voldoen aan de eisen die de wetgeving er aan stelt. <https://www.nvwa.nl/actueel/nieuws/nieuwsbericht/2068261/etikettering-opvolgmelk-en-peutermelk-moet-veel-beter> Van de onderzochte 66 producten opvolgmelk en peutermelk voldeden er 49 niet aan de wetgeving. 'Niet voldoen' houdt in dat niet alle regels met betrekking tot etikettering correct zijn toegepast. Er waren vooral veel overtredingen voor claims.

De minister stelt in haar beantwoording op vraag 5 terecht dat er strikte regels gelden voor etikettering van en reclame voor volledige zuigelingenvoeding (0-6 mnd). Alleen worden die nog regelmatig overtreden. Daar schrijft de minister niets over. Het is gunstig dat de minister in de begroting 2016 extra geld heeft gealloceerd voor de NVWA. Dat is broodnodig gezien bovengenoemde bevindingen. Maar is monitoring door de NVWA wel voldoende?

Het recente Lancet onderzoek bewijst de grote invloed van marketing van kunstvoeding op het geven van borstvoeding. "De actieve en agressieve promotie van borstvoeding vervangende producten is een voortdurende, substantiële, wereldwijde barrière voor borstvoeding", schrijven de onderzoekers. "De reikwijdte en invloed van de industrie groeit snel, met een verwachte jaaromzet van 70,6 miljard dollar in 2019."

Als de minister dit erkent, zal ze meer werk moeten maken van het tegengaan van overtredingen in Nederland. Veel producenten en zorginstellingen in Nederland houden zich niet aan de regels conform de nationale warenwetregeling, laat staan aan de code van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO). Het bovengenoemde NVWA onderzoek bevestigt dit beeld. In Nederland verzamelt ook Stichting Babyvoeding (<http://stichtingbabyvoeding.nl/monitoren-van-de-internationale-who-code/>) overtredingen van de Warenwet Zuigelingenvoeding en de WHO-Code². Ook zij concluderen dat er regelmatig overtredingen plaatsvinden. Onder de overtreders bevinden

¹ Collins et al (2016), on behalf of The Lancet *Breastfeeding Series Group*. *Why invest, and what it will take to improve breastfeeding practices?* *Lancet* 2016; 387: 491–504.

² De WHO-Code staat voor: de Internationale Code voor het op de Markt brengen van Vervangingsmiddelen voor Moedermelk (1981) en de daarop volgende WHA resoluties.

zich verkooppunten van kunstmatige zuigelingenvoeding doordat zij volledige zuigelingenvoeding (0-6 mnd) afgeprijsd aanbieden. Ook zorginstellingen en -organisaties zijn in overtreding als ze bijvoorbeeld gratis producten aanbieden aan ouders. Zelfs een recente uitzending van het programma Divorce op RTL 4, Aflevering van 31/01/2016, 21-22uur bevat ongeoorloofde reclame voor volledige zuigelingenvoeding (0-6 mnd).

Hieronder treft u enkele foto's aan van schendingen die gemeld zijn bij Stichting Babyvoeding.



Er wordt in Nederland nog geen onderzoek gedaan (vraag 4) naar de invloed van marketing voor industrieel geproduceerde voeding op het geven van borstvoeding. Dat zou wel zinvol zijn om de conclusies uit het Lancet onderzoek om te zetten in actie. 'Politieke en financiële steun is nodig om borstvoeding te beschermen, te bevorderen en te ondersteunen zodat kinderen, vrouwen en de maatschappij de vruchten ervan plukken', concluderen de auteurs. Als we de voordelen van het geven van borstvoeding serieus willen nemen in Nederland, is volledige implementatie van de WHO Code in de nationale wetgeving een passende vervolgstap.